

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. iiii. Vn[de] dicat[ur] philosophia. & de sa[m]no pythagora: & doctrina
ei[us] qui italicis philosopha[n]di auctor extitit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

parte elegāter & vere. Errant tamē si istarum passionum q̄ ne-
cessarie sunt: repressionē & castigationē citra grām/virib⁹ suis
asscribunt. eo q̄ solius miserentis est dei: nō vtiq̄ currētis homi-
nis aut dolentis. vt he in vsum iustitie conuertantur. Hoc autē
sufficiat demōstrare q̄ timore modestiā dispēsat & philosophā Eccl. i.
di prima sternitur & disponitur via. Siquidem scriptum est: q̄a Prover. xxij.
initium sapientie & finis modestie timor domini.

¶ Vnde dicatur philosophia: & de famio pythagora: & de do-
ctrina ei⁹ q̄ italicis philosophādi auctor extitit. Cap. IIII.

Primum vero philosophie nomen a pythagora italico in-
uentum est / qui tante fuit auctoritatis apud antiquos
vt preiudiciali opinione sententias omnium superaret
essetq; satis ad quālibet sententiam roborandā / si hoc
ipse dixisse doceretur. Ipsa nāq; vox pro nominis usurpatioe qua-
dam / proprii nominis explebat officium Fuit autem hic natione
samius negociatoris diuitis filius / cui nomen maratus erat: sed
parēte longe ditior / eo q̄ negociatio patris tanta nequiuit acgre-
re: quanta filius cōtēnere maluit / q̄ habere. Magnis itaq; sapiē-
tie format⁹ incrementis / egyptū primo: mox babiloniā ad pdi-
scendos siderū motus / originēq; mundi spectandā profectus: sū-
mam sciētiam cōsecutus erat. Inde regressus cretam: & lacedæ-
mona ad cognoscendas minois & ligurgi inclytas ea tēpesta-
te leges contenderat. Quibus omnib⁹ instructis ad crotoniorū
vrbem applicuit omnino resolutam & solius virtutis opera indi-
gentem. Fortune siquidem indignantes oderant arma que ad-
uersus locrenses infeliciter sūperant: mutassentq; vitā luxuria /
nisi eis pythagoras philosophus obstitisset. Ex quo patet quātū
homo prestat homini: cū vni⁹ persone auctoritas / iam lapsum
ad frugem melioris vite reuocauerit populū. Laudabat virtutē
quotidie: & vitia luxurie denudabat: & causas & casum vrbium
perditarum enunciabat. Tantum quoq; studii ad frugalitatem
multitudinis prouocabat: vt aliquos ex his luxuriatos esse incre-
dibile videretur. Matronarum vero separatam a viris doctrinā
& puerorū a parētibus frequēter habuit. Docebat nūc has pudici-
tiam & obsequia in viros / nūc illos modestiā & litterarū studiū.
Inter hec velut genitricem virtutum / frugalitatem omnibus in-
gerebat. Cōsecutusq; disputationū assiduitate erat vt matrone
auratas vestes ceteraq; dignitatis sue ornamenta quasi luxurie
instrumenta deponerent: eaq; omnia delata in iunonis edē / ipi
dee consecrarent / preferēs vera ornāmēta matronarū pudicitiam

Maratus pa-
ter pithagore.

Polícratíci de Curialiū nugís.

non vestes esse. In iuuetute quoq; quantū profligatum sit: victi
feminarum contumaces animi manifestant. Sed trecenti ex iu
uenibus cum sodalitiū iuris sacramento separatam a ceteris ci
uibus vitam agerent/quasi cetum clandestine cōiurationis ha
bentes aduersus pithagoram: ciuitatem in se cōuerterūt. Que
eos cum in vnā domū conuenissent: cremare voluit. In quo tur
multu. lx. ferme periere: ceteri in exilium profecti sunt. Ab hoc
itaq; philosophorum genus italicum nomēq; philosophie exor
tum est. Tantus autē extitit in illa parte philosophie que specu
latiua vocatur/vt ei quisq; philosophantiū vix valuerit adequari
Tantus in innocentia/vt ab omniū amantium temperasse cre
datur edulio. Tantus in cultu iustitie vt populos illi⁹ partis ita
lie que antiquitus magna grecia dicta est/etiam post mortē no
minis eius auctoritas rexit. Cum vera antea sapientes dice
rentur qui videbantur aliis prestantiores esse: interrogat⁹ quid
se profiteretur: philosophū se esse respondit. i. studiosum vel sa
pientie amatorem/quoniam sapientem profiteri arrogantissi
mum videbatur. Deniq; cum ad propulsandam labem morum
xx. annos egisset crotone: metapōtum migrauit/ ibiq; decessit.
Cuius tanta ammiratio fuit vt ex domo eius templum facerēt
ipsumq; pro deo colerent/nacti forte occasionem ex verbis eius
dicentis: mentē philosophantis esse sacrariū sapientie & verissi
mum dei templum. Traditur etiaz persuasisse hominibus ani
mas esse immortales:& post dissolutiōem corporis/vite prece
dentis p̄mia recepturas. Impie tamen fabulam mille annorum
primus dicitur induxisse.

¶ De ionico gñe philosophorū & auctoritate socratē & dogma
te platonis & opinione eius post mortem. Cap. V.

Lterum vero philosophorum genus est: quod ionis
cum dicitur/& a grecis vltiorib⁹ traxit originem.
Horum princeps fuit tale similesius: vnus illorū se
ptem qui dicti sunt sapientes. Iste cum rerum natu
ram scrutatus inter ceteros emicasset maxime admirabilis ex
stitit q̄ astrologie numeris comprehensis: solis & lune defectus
predicebat. Hinc successit anaximander eius auditor qui anaxi
menem discipulum reliquit & successorē. Diogenes quoq; eius
dem auditor extitit/& anaxagoras qui omnium rerū quas vi
demus effectorem diuinum animum docuit. Ei successit audi
tor eius archilaus/cuius discipulus socrates fuisse perhibet: ma
gister platonis: qui teste apuleio prius aristotiles dictus est: sed

De tale simile
tio q̄ reperit
genus philo
phādi ionici
et defectus so
lis et lune.

De magistris
platonis.